

algılamak, mütalaa edip tefekkür etmektir. e. Kulluk: Kainat ¸apında görülen harika sanatlar, ince nakışlar, süslü dizaynlar penceresinden bakıp, Yüce Yaraticının manevî cemal ve kemalini temaşa etmek, onu yakından tanımak, onu sevmek ve ona saygı duymaktır. 2. Yaratanın huzurunda -ona hitaben- yapılan kulluk, şöyle özetlenebilir. a. Kulluk: Her zaman Allah’ın huzurunda olduğunu idrak etmek ve ona göre bir duruş sergilemektir. Eserden müessire / sanattan sanatîra ge¸mektir. b. Kulluk: Yüce Yaraticının, harika ve mucizeli sanatlarını teşhir etmek suretiyle kendini tanıttırmak istediğini anlamak ve bu isteğini imanla karşılayıp mukabele etmektir. c.Kulluk: Rahman ve Rahim olan Allah’ın, sonsuz rahmetinin bir yansıması olarak bin bir türlü rahmet ürünlerini sergilemekle kendini sevdirmek istediğini idrak etmek; onun bu isteğini, kendisini severek yerine getirmek, sevgisini ona tahsis etmek ve kendisi de ona kulluk ederek kendini ona sevdirmeye ¸alışmaktır. d. Kulluk: Sonsuz kerem ve ihsan sahibi olan Allah’ın, maddî-manevî sayısız nimetleriyle insana ikramlarda bulunup, maddî-manevî duyu organlarına hitap edip, damağına ve dimağına keyif ve lezzetler enjekte etmek isteğini kavramak, buna mukabil; fiilleriyle, sözleriyle, tutum ve davranışlarıyla, hatta elinden gelse varlığının bütün zerreleriyle ona övgülerini, şükranlarını sunmaktır. e. Kulluk: Atomlardan galaksilere kadar her yerde yansımaları görünen Allah’ın celal ve cemal sıfatlarına karşı.

الحمد لله.

الله اكبر   .

سبحان الله   diyerek

hayret i¸inde ayakta el-pen¸e durmak, iki büklüm olarak rükua

varmak, yüzünü yerlere sürerek secdeye kapanmaktır. Ayrıca,

kulluk; İbadet ve ubudiyet olarak da ikiye ayrılır: Oru¸, namaz, hac, zekât birer

ibadet olarak kulluk olduğu gibi, hayatı kolaylaştıran, insanların yararına olan her türlü

teknoloji üretmek de bir kulluk görevidir. Örneğın; araba yapmak, gemi yapmak,

u¸ak yapmak, yol yapmak, köprü yapmak, ¸eşitli sanayi

ürünlerini istihsal eden fabrikalar kurmak da bir kulluktur. Şüphesiz, gerek

ibadetin gerekse ubudiyetin bir değer ifade etmesi i¸in, Allah’ın rızasını esas yapmak

ve işlerinde samimi olmak şarttır. Değerli kardeşlerim; İbadet, “Allah’a karşı kulluk

vazifelerini yerine getirmek, Allah’ın emirlerine boyun eğmek” demektir.

İlîhî Ferman olan Kur’an'da şöyle buyrulur:

يَآاَيُّهَا

النَّاسُ

اعْبُدُوا

رَبَّكُمُ

الَّذِى

خَلَقَكُمْ

وَالَّذِينَ

مِنْ

قَبْلِكُمْ

لَعَلَّكُمْ

تَتَّقُونَ “

Ey insanlar, sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibadet ediniz ki, takva mertebesine

nâil olasınız.” [4] İnsan, ibadeti ni¸in yapar ve bu ibadet ona ne kazandırır? Bu

iki sorunun cevabı bu ayette şöyle veriliyor:

اعْبُدُوا

[6] buyruluyor. Yâni, insan ibadet sayesinde, “Ben Allah’ın kuluyum, Onun mahlûkuyum, bu dünyada Onun misafiriyim ve öldükten sonra da, in&shilla, Onun saadet yurdu olan Cennete gideceğim.” diyebiliyor. Bu ise insan ruhu için en büyük bir zevk kaynağıdır. Günük hayatında bütün işlerini kul olmanın şuuruyla hep helâl dairesinde geçiren insan, belli vakitlerde Rabbinin huzurunda el bağıyor. Ona, yine Onun emrettiği biçimde ibadetini takdim ediyor. Âcizliğini, fakirliğini ve zilletini tam hisseden bir insanın kalbi Rabbine karşı derin bir mahcubiyetle dolar. Bu iç burukluğuna “inkisar” deniliyor. Ve İmam-ı Rabbani Hazretleri “İbadet, tezellül ve inkisardan ibarettir.” buyurarak bu hâli ibadetin temeli, esası sayıyor. “Niçin ibadet ediyoruz?” sorusu, beraberinde iki soruyu birlikte getiriyor. Daha doğrusu, bu sorunun içinde iki ayrı soru saklı: – İbadet etmemizin sebebi, illeti nedir?

– İbadet etmemizin hikmeti, faydası nedir? Bazıları bu soruyu sadece ikinci mânâyı kastederek sorarlar. Birinci ve en önemli noktayı unuturlar. Bunun neticesi olarak hikmet sahasında kendilerince birtakım faydalar sıralar ve bu faydaların başka yollarla da elde edilebileceğini ileri sürerek, ibadeti reddedici bir tavra girerler. İlet, ibadet yapmamızı gerekli kılan ana sebeptir. Hikmet ise yaptığımız ibadetten hâsıl olan faydadır. Dünya işlerinden bir misal: Anadolu’dan İstanbul’a gelen bir tüccarın bu seyahatinin illeti “ticaret”tir. Hikmeti ise daha çok zengin olmak ve dünya nimetlerinden daha fazla istifade etmek. Buna göre söz konusu şahsa, “İstanbul’a niçin gidiyorsun?” desek, “zengin olmaya” diye cevap vermez. Bu, hikmete ait bir cevaptır ve yerinde değildir. Sorumuzun cevabı “ticaret yapmaya” şeklinde gelmelidir. Böyle bir cevap illete aittir ve isabetlidir. O hâde, “Niçin ibadet ediyorsun?” şeklindeki bir sorunun cevabı da “Rabbim emrettiği için.” şeklinde olacaktır. Bu emri tutmanın gerek dünyada, gerek âhirette pek çok da faydası vardır. Ama ibadet bu faydalar için yapılmaz; bunlar meselenin hikmet yönüdür. Abdin (Kulun) iş i ibadettir; emir dinlemek, yasaklardan sakınmaktır. Kula kulluk yaraşır. İbadetini bu şuurla yapan bir kuluna Rabbinin yapacağı ihsanlar, ikramlar ve cennette vereceği dereceler, ibadetin hikmet yönüdür. İslâm’ın her emri ve yasağı bu hakikatten haber veriyor. Bunlardan sadece birkaçç misâl verelim: Meselâ, oruç tutmanın tıp yönünden birçok faydaları var. Bütün bu faydalar orucun hikmet yönüdür. “Oruç niçin tutulur?” sorusunun cevabı, sanıldığı gibi bu faydalar değildir. Oruç, Allah’ın bir emri olduğu için tutulur. Bu ibadetin belli bir ayı vardır: Ramazan. Ramazan dışında on ay nafile oruç tutsak da Ramazan’da tutmasak, bu ibadeti yerine getirmiş olmayız. Eğer mesele sadece orucun hikmet yönü, yâni faydaları olsa, bu ikinci hâde fayda on katına çikmiştir, ama farz olan oruç hâlâ tutulmamıştır. Yine orucun belli bir başlama ve bitiş vakti vardır. Orucumuza imsakten hemen sonra başlayıp, iftarımızı yatsıdan birkaçç saat sonra yapsak orucumuz makbul olmaz. Daha fazla bir süre aç kalmışızdır, ama oruç tutmamışızdır. Hikmet fazlasıyla tamam olsa bile, illet kaybolduğundan ibadetimiz makbul sayılmaz. Oruç, tıbbî faydaları için tutulmadığı gibi, içki içmek de tıbbî zararları için haram değildir. “Niçin içki içmiyorsun?” sorusunun cevabı, “Allah yasakladığı için.” şeklinde verilecektir. Ve ancak bu takdirde içki içmemek ibadet olur, takva olur ve insanı Rabbine yaklaştırır. İçki içmemekte esas olan, bedeni ve akılı korumak değil, bir İâhî yasaktan kaçınmaktır. İlet budur; diğerleri ise içki içmemenin hikmetleridir, faydalarıdır. Bilirsiniz, kendi kendine ölen yahut

darbe ile öldürülen bir koyunun etini yemek haramdır. Bu noktada birtakım tıbbî veya biyolojik izahlar getirilebilir. Bütün bunlar, meselenin hikmet yönüdür. Bunlar sayılıp dökülürken Őu husus unutulur: “ Pekâlâ, Allah’tan başkasının ismiyle kesilen bir hayvanı yemek niçin haramdır?” Bu soruya ne cevap verilecektir? Kesilmekse kesilmiş, kan akmaksa akmıştır. Demek ki işin esası, hayvan kesmenin tıbbî faydaları değildir. Esas olan, insanın kulluk Őuurundan ayrılmaması, Allah namına hareket etmesidir. Keserken Onun ismiyle kesmesi, yiyip içerken Onun ismiyle başlaması, giyinip kuşanırken de yine Onun kulu olduğunu unutmamasıdır. Sözün özü: Rahman ve Rahîm Rabbimizin bütün emirlerinde bizim için nice faydalar vardır. Ama, biz ibadetimizi bu faydalar için değil, Onun emrini gözeterek ve rızasını umarak yaparız.

[1] Bu Vaaz Prof.Dr. Alâeddin BAŐAR Hocanın Sorularla İslamiyet adlı sitedeki yazılarından derlenerek hazırlanmıştır. [2] Alak, 96/1-2 [3] Bakara, 2/21 [4] Bakara, 2/21 [5] Bakara-2/185 [6] İşârâtül İ’caz

[islam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)